

Cirilu Žerjavu v slovo

Govor na pogrebu Cirila Žerjava

Presunjeni nad žalostno novico, da nas je 13. oktobra zapustil spoštovani Ciril Žerjav, se tudi ob tej priložnosti zavedamo obveze, da poudarimo njegov neizbrisen pečat pri razvoju slovenske kriminalistike. Poleg številnih delovnih mest, povezanih z operativnim delom v milici in RSNZ, ki jih je zasedal vse od leta 1949 do upokojitve leta 1982 in se jim dobesedno razdal, je velik njegov prispevek tudi na področju strokovnega raziskovanja, publiciranja in pedagoške dejavnosti s področja kriminalistike. Za njim ostajajo njegova dela, uporabna za strokovno in širšo javnost.

Ciril Žerjav je posebej redko kombinacijo odličnega praktika kriminalističnega preiskovanja, kompetentnega policijskega šefa in plodnega pisca strokovne kriminalistične literature. Kot vodja ljubljanskih kriminalistov se je zavedal pomanjkljivosti v svoji stroki, zato je izobraževanje sodelavcev sistematično usmerjal na zagrebško višjo policijsko šolo, saj slovenske takrat še ni bilo. Kasneje je podprl ustanovitev oddelka Višje upravne šole v Ljubljani, ki je bil namenjen višješolskemu izobraževanju miličnikov in kriminalistov, vendar se je tam pojavil le redko, ne po njegovi krivdi, kar je bilo vsekakor škoda, saj je bil tudi odličen pedagog. To ne nazadnje izhaja tudi iz njegovih strokovnih publikacij, ki jih odlikuje ne samo zavidanja vredna količina aktualnih spoznanj s področja kriminalističnega preiskovanja, temveč tudi klen in jasen način izražanja, s številnimi ilustracijami iz prakse. To je predstavljalo neprecenljiv vir informacij tako za kriminaliste kot za druge delavce, ki so pri svojem delu potrebovali znanja kriminalistike.

Poudariti je potrebno, da v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja Slovenija še ni premogla piscev obširnejših kriminalističnih tekstov. Ciril Žerjav je bil (ob Vladu Vidicu) e d i n i. Zato ima poleg zaslug za učinkovito delo na področju kriminalističnega dela, vključno s forenzičnimi preiskavami, saj je bil tudi sedem let načelnik oddelka za kriminalistično tehniko v Upravi za zatiranje kriminalitete RSNZ SR, nedvomno tudi pomembne zasluge za razvoj kriminalistike kot znanstvene discipline v Sloveniji. To je bil tudi razlog, da je med prvimi postal častni član Društva kriminalistov Slovenije in da je še, ko je že bil v zaslužnem pokoju, neredko sodeloval kot zunanji svetovalec MNZ RS pri preučevanju in reševanju strateških problemov kriminalističnega preiskovanja.

Ne moremo prezreti njegovega prispevka in sodelovanja tudi v razvoju na novo odprtega Kriminalističnega muzeja v

začetku sedemdesetih let, saj je bil član muzejske komisije in predsednik komisije za zgodovinsko zbirko izvrševanja kazenskih sankcij, vseskozi velik zagovornik specifičnega muzeja v RSNZ-milici in policiji in ne nazadnje, vedno na voljo ter ljubezniv recenzent obširne publikacije muzejske delavke o zgodovini muzeja organov za notranje zadeve pred štirimi leti.

V svojih publikacijah je obdelal vsa tri področja kriminalistike, ki jih prikazuje v logičnem zaporedju, kot si sledijo pri odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj. Gospod Žerjav je bil eden redkih kriminalistov pri nas, ki se je med prvimi lotil pisanja kriminalističnih učbenikov, zato je njegovo delo še posebej dragoceno, ali kot je v predgovoru ene od knjig 1994 napisal starosta slovenske kriminalistike in kriminologije, prof. dr. Janez Pečar:

»Gospod Žerjav je eden izmed redkih, če ne kar edini, ki kot kriminalist in funkcionar v kriminalistični službi, kot praktik in učitelj dejavno stopa v svet raziskovalcev in piscev ter prenašalcev kriminalističnega znanja na druge ter je s tem napravil življenjsko delo in si postavil večni spomenik v slovenski kriminalistiki.«

Sodelavci ga ohranjamo v lepem spominu tudi kot načelnika, ki je skrbel za stroko v kriminalistični službi, kar se je odražalo v skrbi po izobraževanju in v pisanju knjig. Stroka mu je pomenila veliko in večno skrb za ugled službe in zaupanje vanjo.

Spoštovani Ciril. Hvala za Tvoj doprinos k delu in rezultatom kriminalistične policije. Nadaljevati želimo tvoje poslanstvo z željo, da izboljšamo uspešnost in učinkovitost dela slovenske policije pri odkrivanju in preiskovanju najhujših oblik kaznivih dejanj.

Soprogi Miri izrekam iskreno sožalje ob misli, da je bila sopotnica človeka, ki je znal biti blag in ljubeč do zadnjega dne, moža, ob katerem je prejela vso toploto, mehko in varnost v skupnem življenju. Bila je soproga, ki je Cirilu stala ob strani do zadnjega trenutka.

Ciril, si bil, si in ostajaš za vedno z ženo Miro in z nami!

Biserka Debeljak